

Doc.MgA. Marian Palla

Stanovisko školitele k disertační práci

INFORMACE A IDENTITA **KRITICKÉ UMĚNÍ, JEHO HRANICE A MOŽNOSTI**

MgA. Alexandra Peroutky

Alexander Peroutka se přes předchozí monumentální sochařskou tvorbu, založenou na sledování a interpretaci přírodních a fyzikálních procesů dostal k problematice společenských jevů. Otázky současné společnosti, různé podoby její organizace, její transformace, jsou mu bližší díky dlouhodobému pobytu na severu Evropy a kontaktu s kulturou Ruska a jihovýchodní Asie. Do popředí jeho zájmu se dostala idea umění jako intervence do konkrétního společenského prostředí oproti tvorbě objektů umění. Umění vidí jako prostředek společenské (kulturní) kritiky a dialogu, případně jako nástroj společenské změny.

Jeho práce porovnává současnou situaci angažovaného (podle autora kritického) umění Švédska a Ruska se situací v České republice, konkrétně s brněnskou scénou a dochází k zajímavým výsledkům. Jeho dlouhodobé pobyty ve Švédsku a detailní znalost tamní umělecké komunity a osobní kontakty s ruskými radikálními umělci posouvají jeho disertační práci ze sterilně akademické polohy k práci zabývající se konkrétními problémy mezi společností a umělcem, které se právě dnes dostávají do popředí zájmu, a to nejen v oblasti umění, ale i etiky, politiky, filozofie a dalších.

Generace Alexandra Peroutky přistupuje k angažovanému umění docela jinak, než generace moje, pro kterou zůstává angažované umění naopak paradoxně symbolem totality, ale myslím si, že za to pojem „angažované“, vůbec nemůže. Jazyk byl totiž podobně deformován, jako společnost.

Kritický přístup umělce a jeho umění ke společnosti je pochopitelný a měl by být hodnocen stejně, jako například malba. Ale tady se dostáváme trochu do paradoxní situace: Podle jakého klíče budou umělci, kteří ve svých dílech kritizují společnost, hodnoceni? Snad ne podle mediálního ohlasu? Nebo podle počtu zákazů a pokut?

Tyto otázky zůstávají nezodpovězeny, což je pochopitelné a v pořádku, neboť nebyly ani tématem práce.

Práci Alexandra Peroutky hodnotím velmi kladně a doporučuji k přijetí. Při čtení konečné verze jsem se přistihnul, že mě dokonce baví, podobně jako u kvalitní literatury, což bych od disertační práce nikdy neočekával.

Střelice 21.8.2011

Doc.MgA.Marian Palla

